

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028 - 2029 sekä investointiohjelma 2027 - 2035

Tekninen lautakunta 14.10.2026 § 118
199/02.01.01/2026

Valmistelija

Tekninen johtaja Harri Hoffren, puh. 040 485 4037, harri.hoffren@iitti.fi

Kunnanhallituksen 15.6.2026 § 117 hyväksymän talousarvion laadintaohjeen mukaan talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja turvaavat edellytykset kunnan tehtävien hoitamiselle. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Lautakuntien talousarvioehdotusten tulee pysyä kunnanhallituksen asettaman talousarvioraamin mukaisina.

Teknisen lautakunnan vuoden 2027 käyttötalouden raamivertailu on seuraava:

	Raami 2027	TA 2026
Toimintatuotot	4 866 000 €	4 866 095 €
Toimintakulut	-4 508 000 €	-4 961 237 €
Toimintakate	358 000 €	-95 142 €

Kunnanhallituksen asettama raami edellyttää tekniseltä toimialalta yli 400 000 euron toimintakateen parantamista vuoden 2026 talousarvioon verrattuna. Tavoite on erittäin vaativa, koska toimintaympäristössä ei ole tiedossa sellaisia muutoksia, jotka olennaisesti vähentäisivät ylläpidettävän omaisuuden määrää, palveluvelvoitteita tai kustannuspainetta. Päinvastoin palvelu-, materiaali-, energia-, urakointi- ja vesihuoltokustannuksiin kohdistuu edelleen nousupaineita. Samanaikaisesti toimialan toimintatuottojen arvioidaan vähenevän erityisesti sisäisten vuokratuottojen sekä muiden vuokra- ja käyttökorvaustuottojen pienentyessä.

Tekninen lautakunta käsitteli talousarvion valmistelua iltakoulussaan 6.10.2026. Valmistelun aikana on tarkasteltu laajasti toiminnan kehittämis-, säästö- ja tulonlisäyskeinoja. Valmistelussa on pyritty turvaamaan lakisääteisten tehtävien hoitaminen, toiminnan turvallisuus ja terveellisyys sekä kunnan omaisuuden tarkoituksenmukainen ylläpito käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Käyttötalouteen sisältyy useita toiminnan kehittämiseen, menojen vähentämiseen ja tulojen lisäämiseen liittyviä toimenpiteitä. Hulevesi-, vesi- ja jätevesimaksuja sekä eräitä muita maksuja tarkistetaan. Palvelumyyntiä lisätään ja maa- sekä metsäomaisuuden tuottomahdollisuuksia hyödynnetään aiempaa aktiivisemmin. Kiinteistöjen, katujen ja muiden yleisten alueiden ylläpitopalveluja siirretään soveltuvin osin ostopalveluista kunnan omana työnä toteutettaviksi. Konsultti- ja asiantuntijapalvelujen käyttöä vähennetään, ja hankinnat kohdistetaan pääasiassa lakisääteisiin tai muutoin välttämättömiin tarkkailu-, tutkimus- ja raportointipalveluihin sekä sellaisiin erityisasiantuntijapalveluihin, joita kunta ei voi tarkoituksenmukaisesti toteuttaa omana työnä.

Valmistelussa on pyritty ensisijaisesti pysyviin ja rakenteellisiin ratkaisuihin. Ostopalvelujen käyttöä vähennetään tehtävissä, joissa työ voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisesti omalla henkilöstöllä. Oman henkilöstön hyödyntäminen on useissa ylläpito-, rakennuttamis-, valvonta- ja asiantuntijatehtävissä kokonaistaloudellisesti edullisempaa kuin vastaavien palvelujen hankkiminen

ulkopuolisilta toimijoilta. Samalla kunnan oma osaaminen, reagoitakyky sekä palvelutuotannon ja kustannusten ohjaus säilyvät omissa käsissä.

Kustannusten hallitsemiseksi osa kiireettömistä ylläpito- ja kunnossapitotoista siirtyy myöhemmin toteutettaviksi. Tällaisia ovat muun muassa osa ojien perkauksista sekä muut toimenpiteet, joilla ei ole välitöntä vaikutusta turvallisuuteen, terveellisyteen tai toimintavarmuuteen. Lisäksi yksityistieavustusten määrärahaa vähennetään ja rakennusten energiankulutusta pyritään alentamaan muun muassa sisälämpötiloja hallitsemalla.

Esitetyt toimenpiteet edellyttävät aiempaa tiukempaa tehtävien priorisointia. Määrärahoja kohdennetaan ensisijaisesti lakisääteisiin tehtäviin, turvallisuuden, terveellisuuden ja toimintavarmuuden turvaamiseen sekä kunnan omaisuuden arvon säilyttämisen kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Tämän seurauksena joidenkin kiinteistöjen, katujen ja muiden yleisten alueiden hoitotaso voi alentua ja osa kunnossapitotarpeista siirtyä tuleville vuosille. Talousarvion toteutuminen edellyttää henkilöstöressurssien tehokasta käyttöä ja työkyvyn säilymistä suunnitellulla tasolla. Pitkät poissaolot, merkittävät laiterikot, ennakoimattomat vahingot, sisäilmakorjaukset tai poikkeukselliset sääolosuhteet voivat vaikuttaa käyttötalouden toteutumiseen.

Talousarvioehdotukseen sisältyy rakennuttajainsinöörin määräaikaisen tehtävän jatkaminen vuodelle 2027. Tehtävä on laajentunut talonrakennushankkeiden tukemisesta rakennus-, korjaus- ja purkuhankkeiden sekä vesihuoltolaitoksen investointien rakennuttamis-, kilpailutus- ja tilaajatehtäviin. Rakennuttajainsinöörin työpanos tukee hankkeiden suunnitelmallista toteuttamista, vähentää ulkopuolisten rakennuttamispalvelujen tarvetta ja mahdollistaa kiinteistömasterin ja vesihuoltopäällikön työpanoksen kohdentamisen vastuualueidensa johtamiseen ja kehittämiseen. Vuonna 2027 käynnistyvät lisäksi kuntastrategian mukainen kiinteistöstrategian laatiminen, kiinteistökannan salkutuksen päivittäminen sekä kiinteistönhoidon organisoinnin kehittäminen.

Esityslistan liitteenä oleva talousarvioehdotus vuodelle 2027, taloussuunnitelma vuosille 2028–2029 sekä investointiohjelma vuosille 2027–2035 on laadittu kunnanhallituksen antamien valmisteluohjeiden mukaisesti. Ehdotuksessa esitetään tulosaluekohtaiset toimintatuotot, toimintakulut ja toimintakatteet. Lisäksi erillisenä liitteenä on selvitys keskeisistä muutoksista.

Käyttötalouden talousarvioehdotuksen toimintakate on raamin mukainen 357 793 euroa.

Esittelijä

Tekninen johtaja Harri Hoffren

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta hyväksyy kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esitettäväksi käyttötalouden talousarvioehdotuksen v. 2027 suunnitelmavuosineen 2028 - 2029 ja investointiohjelmaehdotuksen v. 2027 - 2035 esityslistan liitteen mukaisesti.

Päätös

Merkittiin, että lautakunnalle jaettiin ennen kokousta 14.10.2026 päivitetty investointiohjelmaehdotus. Merkittiin, että lautakunta hyväksyi yksimielisesti muutoksen työjärjestykseen siten, että tämä asia käsiteltiin toisena, §:n 108 jälkeen. Merkittiin, että lautakunnalle jaettiin kokouksessa perustelumuistio rakennuttajainsinöörin tehtävän tarpeellisuudesta v. 2027 ja että esittelijä kävi sen läpi kokouksessa. Merkittiin, että

kunnanhallituksen puheenjohtaja Atte Savelainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 18.47.

Käyttötalousosaa koskevan keskustelun kuluessa lautakunnan puheenjohtaja Reijo Houni esitti talousarvion käyttötalousosaan vastaehdotuksina, että talousarvioehdotukseen:

1. ei sisällytetä rakennuttajainsinöörin määräaikaisen työsuhteen jatkamista
2. ei sisällytetä kiinteistöpalvelujen pienkorjauskohteina Vuolenkosken päiväkodin uutta käyntiovea (5.000 e) eikä Pikku-Vieterin päiväkodin parkourleikkivälinettä (7.000 e)
3. ei sisällytetä yksityistieavustusmäärärahan karsimista, vaan avustusmääräraha pidetään kuluvan vuoden tasossa, 135.000 euron suuruisena

Mika Salminen kannatti kaikkia vastaehdotuksia.

Päätettyään keskustelun käyttötalousosasta puheenjohtaja totesi tehdyt, kannatetut vastaehdotukset ja teki seuraavan, hyväksytyn äänestysesityksen: "Suoritetaan nimenhuutoäänestys kustakin vastaehdotuksesta (1 – 3) kerrallaan siten, että esittelijän pohjaehdotus on "JAA" ja Reijo Hounin vastaehdotus on "EI". Äänestysesitys kerrattiin ennen jokaista äänestystä.

Suoritetuissa, ääntenlaskijoiden tarkastamissa ja hyväksymissä äänestyksissä äänestettiin seuraavasti:

1. JAA-ääniä 1 (Risto Leivo), EI-ääniä 5 (Reijo Houni, Mika Salminen, Päivi Matilainen, Toni Lonka, Sami Saarikko), TYHJIÄ 1 (Jaana Hoikkala). Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen tältä osin, että talousarvioehdotukseen ei sisällytetä rakennuttajainsinöörin määräaikaisen työsuhteen jatkamista.

Merkittiin, että esittelijä ilmoitti kokouksessa tähän kohtaan eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin: "Rakennuttajainsinööri on perusteltu asiakirjoissa ja kokouksesittelyssä. Kun tehtävä jää pois, tavoitteisiin pääseminen vaarantuu ja tulee kalliimmaksi ja vaarantaa muun henkilöstön terveyttä. Merkittiin, että Risto Leivo ilmoitti kokouksessa tähän kohtaan eriävän mielipiteen samoilla perusteluilla kuin esittelijä. Esittelijä jätti lisäksi eriävän mielipiteen kirjallisesti pöytäkirjaan liitettäväksi ennen pöytäkirjan tarkastamista.

2. JAA-ääniä 0, EI-ääniä 7 (Reijo Houni, Jaana Hoikkala, Risto Leivo, Mika Salminen, Päivi Matilainen, Toni Lonka, Sami Saarikko). Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen tältä osin, että talousarvioehdotukseen ei sisällytetä kiinteistöpalvelujen pienkorjauskohteina Vuolenkosken päiväkodin uutta käyntiovea (5.000 e) eikä Pikku-Vieterin päiväkodin parkourleikkivälinettä (7.000 e).
3. JAA-ääniä 1 (Jaana Hoikkala), EI-ääniä 6 (Reijo Houni, Risto Leivo, Mika Salminen, Päivi Matilainen, Toni Lonka, Sami Saarikko). Puheenjohtaja totesi lautakunnan päättäneen tältä osin, että

talousarvioehdotukseen sisällytetään yksityistieavustusmäärärahaa 135.000 euroa.

Teknisen lautakunnan päättämien muutosten jälkeen teknisen lautakunnan käyttötalouden talousarvioehdotus on kokonaisuudessaan seuraavaa:

Tekniset palvelut						
	Talousarvio 2027	Määrärahamuutos 2027	TA+määr.rah.muutos 2027	Talousarvio 2026	Määrärahamuutos 2026	TA+määr.rah.muutos 2026
Myyntituotot	1 604 200	0	1 604 200	1 374 200	0	1 374 200
Maksutuotot	115 500	0	115 500	100 000	0	100 000
Muut toimintatuotot	3 154 847	0	3 154 847	3 391 895	0	3 391 895
TOIMINTATUOTOT	4 874 547	0	4 874 547	4 866 095	0	4 866 095
Henkilöstökulut	-1 000 305	0	-1 000 305	-1 029 538	0	-1 029 538
Palvelujen ostot	-2 020 870	0	-2 020 870	-2 402 131	-220 000	-2 622 131
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 166 300	0	-1 166 300	-1 240 350	0	-1 240 350
Avustukset	-135 000	0	-135 000	-135 000	0	-135 000
Muut toimintakulut	-131 744	0	-131 744	-154 218	0	-154 218
TOIMINTAKULUT	-4 454 219	0	-4 454 219	-4 961 237	-220 000	-5 181 237
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	420 328	0	420 328	-95 142	-220 000	-315 142

Päätettyään keskustelun talousarvion investointiosasta puheenjohtaja totesi lautakunnan hyväksyneen yksimielisesti ennen kokousta jaetun ja kokouksessa käsitellyn 14.10.2026 päivitetyn investointiohjelmaehdotuksen.

Teknisen lautakunnan hyväksymän investointiohjelman yhteenveto on seuraava:

INVESTOINTIEN YHTEENVETO 2026-2035 (1000€)

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
KIINTEÄ OMAISUUS									
Netto	-400	-200	-100	-100	-100	0	0	0	0
TALONRAKENNUS									
Netto	-50	-445	-4500	-8650	-7100	-5000	-100	-120	0
VESIHUOLTOLAITOS									
Netto	-805	-810	-775	-540	-685	-760	-210	-85	-15
JULKINEN KÄYTTÖOMAISSUUS									
Netto	-220	-981	-995	-780	-520	-715	0	-210	0
OSAKKEET JA OSUUDET									
Netto	0	-350	0	0	0	0	0	0	0
IRTAIN OMAISUUS									
Netto	-240	-45	-32	-180	0	0	0	0	0
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT									
Netto	-435	-964	-600	-200	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ									
Luovutustulot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	143	0	0	0	0	0	0	0
Menot	2150	3938	7002	10450	8405	6475	100	330	0
Netto	-2150	-3795	-7002	-10450	-8405	-6475	-100	-330	0

Ptk tark.

Hyväksytty vuoden 2027 talousarvioehdotus kokonaisuudessaan eriteltynä tulosalueittain käyttötalouden osalta ja hankkeittain investointien osalta on pöytäkirjan liitteenä. Pöytäkirjan liitteenä on lisäksi selvitys keskeisistä muutoksista esittelijän talousarvioehdotuksen mukaisin tiedoin; perustelumuistio rakennuttajainsinöörin tehtävien tarpeellisuudesta v. 2027 ja esittelijän kirjallisesti jättämä eriävä mielipide.